UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er] euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam] s[ecundu]m Curia[m]

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

D[omi]nica tertia post octa. Epi. Textus euang. Matt. viij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70429

Visual Library

contra gentiles.c.lxxxix.et q̈libet.vij.q.v
in fletu eſt aliq̈d ſpũale.ſ.triſticia:⁊ h erit
in omnib9 damnatis/etiã ſpiritib9 Eſt eti
am aliq̈d corpale:qd eſt ſine generatiõe et
corruptione:vt turbatio capitis ⁊ ocuło-
rum:⁊ hoc etiam erit in hominib9 damna
tis poſt reſurrectionẽ. Eſt etiã aliq̈d cor-
porale:qd habet generationẽ ⁊ corruptio
nẽ annexã:vt reſolutio lachrymaꝝ:⁊ h nõ
erit ceſſante pmo motu:q̃ eſt omnis gene
rationis ⁊ corruptionis cauſa. Stridor qȝ
dentiũ eadẽ rõne ibi erit:vt patȝ in locꝭ al
legatis:q2 non importat alterationẽ:ſed
ſolum motũ localem:ſic̃ capitis turbatio ⁊
oculoꝝ(Et dixit ieſus centurioni Vade ⁊
ſic̃ credidiſti fiat tibi)q.di.ſm Chryſ.ſm
fidei menſurã remetiet̃ tibi(Et ſanat9 eſt
puer ex illa hora)Chryſ. Ubi velocitatẽ
admirare:neqȝ eñ ſolum curare ſed inopi
nate ⁊ in momento tpis hoc facere virtutē
chri oñdebat. Hec ille.

Allegorice patȝ ex dictis.

Anagogice vo ſignificat̃ q in caphar-
naum.i.in celo/ſanabit̃ paralyſis nr̃a.i.de
fectus corporalis:q2 tunc reformabit̃ cor-
pus humilitatis noſtre:ſm illud Phil. iij
Saluatorẽ expectam9 ⁊c̃.

Moraliter aũt docemur iuxta doctri-
nam Greg.dicentꝭ:Hic ſupbia nr̃a retũ-
dit̃:q̃ in hoib9 non naturam qua ad imagi
nem dei facti ſumus:ſed honores ⁊ diuiti
as veneramur. Redemptor aũt noſter vt
oñderet qm̃ q̃ alta ſunt hoib9/ſanctis de-
ſpicienda ſit:⁊ q̃ deſpecta ſt hoibꝫ:ſctis de-
ſpicienda nõ ſunt:Ad filium reguli ire no
luit:ad ſeruum aũt centurionis ire para-
tus fuit.hec ille. Item moral̃r ſciendũ
eſt q iſte q̃ erat ſeruus ⁊ paralyticus ⁊ ma
le torquebat̃/ſignificat pctõrem. Nã pec
cator eſt ſeruus diaboli ⁊ pctõꝝ:iuxta il-
lud.ij.Pet.ij.A q̃ quis ⁊c̃.et Joan.viij.
Omnis q̃ facit pctm̃ ⁊c̃. Eſt etiã paralyti
cus.nam paralyſis eſt morb9 reddens mẽ
bra mollia et diſſoluta et diſſipata. Sil̃r
pctõr eſt mollis cedens omni tentationi ⁊
aduerſitati:⁊ diſſolut9 non habens vincu-
lũ timoris vel amoris:⁊ diſſipatus.i.ↄfra
ctus/nullum bonum ꝓpoſitum valens re-
tinere. Sil̃r etiã torquet̃ in pſperis p cu-
ram ſuperfluam:⁊ male torquet̃ in aduer
ſis p impatientiã:et peſſime torquet̃ inter
pctã:iuxta illud Amb. Que [illegible] maior
q̃ interi9 vuln9 ↄſcientie.

Dñica tertia poſt octa. Epi. Textus euang. Mat.viij.

a Scendẽte ieſu in na-
uiculã ſecuti ſunt euȝ
diſcipuli eius et ecce
motus magn9 fact9 ẽ
in mari:ita vt nauicula operi-
ret̃ fluctibus. Ipſe vo dormie-
bat. Et acceſſerũt ⁊ ſuſcitauerũt
eũ dicẽtes:Dñe ſalua nos:peri
mus. Et dicit eiſ ieſus:Quid ti
midi eſtꝭ modice fidei. Tũc ſur
gens imperauit ventis ⁊ mari:
⁊ facta eſt tranquillitas magna
Porro homines mirati ſunt di
cẽtes. Qualis eſt hic:Quia vẽ-
ti ⁊ mare obediunt ei.

a Scendẽte Jeſu in
nauiculam ⁊c̃. Mat.viij. In
iſto euãgelio tangunt̃ tria pũ
cta:q̃ ſunt Periclitatio/excita
tio/liberatio. Quantum ad pmũ lit-
teraliter ſciendum eſt q ſic̃ dicit Orig. cũ
multa magna ⁊ admiranda oñdiſſet chrs
in terra:tranſijt ad mare vt ibidem excellẽ
tia opera demonſtraret:q̃tenus terre ma
riſqȝ dominũ ſe eſſe cunctis oñderet Hec
ille. Ideo dr̃:(Aſcendente ieſu in nauicu-
lam)Chrs vt dicit beatus Matth.pau-
loante videns turbas multas circa ſe ꝓpt̃
miracula que fecerat i galilea:vbi ſanaue-
rat leproſum deſcendens de monte:⁊ ſer-
uũ centurionis cum introijſſet capharna
um:⁊ ſocrum Symonis/que tenebat̃ ma
gnis febribus:voluit deſerere galileam ⁊
tranſire mare galilee. Aſcendit g nauicu-
lam vt iret vltra lacum illum/ꝓpter multa
ſm ſanctũ Thom.ſup Matth. Primo vt
oñderet ĩfirmitatẽ humane nature:q̃ ali-
qñ indiget repauſatione. Un̄ dicit̃ Mar.
vj. Venite ſeorſum in deſertum ⁊ requie-
ſcite puſillũ. Scdo vt complaceret diſci-

pulſis. Ideo aliqñ aſcendebat cū eis ī mon
tem: aliqñ intrat in deſertum: aliqñ in nauē
Tertio vt daret nobis exemplū declinan/
di fauores humanos. Quarto ad mitigā
dum inuidiam iudeoꝝ. (Secuti ſunt eum
diſcipuli eius) Scdm Chryſ. accepit chri
ſtus diſcipulos Primo vt in fluctib9 aſſue
ſcerent non timere periculū. Scdo vt duꝫ
viderent ſe fluctuare ꝛ periclitari/ non ele
uarent in ſupbiam: ex hoc ꝙ ipos ceteris
dimiſſis aſſumpſerat (Et ecce motus ma
gnus factus eſt in mari). i. in lacu more he
braici ſermonis: q̄ omnis aquaꝝ congrega
tio mare nūcupat: ſiue dulcis ſiue ſalſa: vt
ait Beð. (ita vt nauicl'a operiret fluctib9)
.i. vndis: ꝛ ꝯñr ſpes ſalutis erat ablata.

Eſt aūt ſciendū ſm Orige. et ſanctos ꝙ
iſta tēpeſtas non eſt facta ex naturali cau
ſa: que eſt ſidus aliqð maxime de erraticꝭ
vel ventus: aut aliud conturbans funduꝫ
maris: vel ventus generat9 alibi ꝛ flās ſu
pra mare. Fundū aūt maris conturbat vē
tus ibi generatus: ꝛ etiam balena: vt dicit
ſanctus Tho. ſup Job: ſed ex virtute ꝛ or
dinatione diuina fuit. ꝛ hoc ꝓpter duas rō/
nes: ꝓp̄ q̄s voluit diſcipl'os aſcendere in
nauim: ſm Chryſ. ꝛ tertio ſm Orige. vt
manifeſtaret virtus chri. Vñ magna tem
peſtas facta eſt: vt magnū appareret mi/
raculum. Allegorice iſta nauis ſm ſan/
ctum Tho. ſup Matth. eſt eccl'ia: ſup quā
aſcendit chr̄s ꝑ fidem: et in qua cum chr̄o
ſunt diſcipuli tanꝗ paſtores. Tempeſtas
ꝟo ſignificat futuras diſcipuloꝝ anguſti/
as: de quib9 dicit. ij. Coꝝ. j. Supra mo/
dum grauati ſumus ſupra virtutem: ita vt
tederet nos etiam viuere. Et ſilr tribula/
tiones pſecutoꝝ ꝛ hereticoꝝ. Mare ꝟo ē
pn̄s ſeculum in quo fluctuare habebat ec
cleſia agitata ventis paſſionum ꝛ illiſa ſco
pulis tribulationū: ꝛ expoſita rapinis py/
rataꝝ. i. demonioꝝ. Pro hoc aūt ſciendꝫ
eſt allegorice deum multas naues feciſſe
.i. nauem innocentie: in q̄ poſuit adam: q̄
naufragiū ꝑtulit qñ adam peccauit. Dein
de nauem ſynagoge: in q̄ poſuit hoīes ter
renos. i. iudeos: qb9 ſolū terrena expſſe ꝓ/
miſit: q̄ ꝛ naufragium ꝑtulit qñ guberna/
torē chr̄m negauit ꝛ occidit. Deinde na/
uem eccl'ie: que ad inſtar nauis fuit angu/
ſta in ꝑncipio: ꝛ ſilr erit ī fine tp̄e antichri/
ſti ꝓpter credentiū paucitatē: in medio ꝟo
tp̄e eſt/fuit et erit valde dilatata. Chryſ.
Nauigat eccl'ia inſtructa fidei gubernato
re felici curſu ꝑ hui9 ſeculi mare: hn̄s deū
gubernatorem: angelos remiges: portās
choros oīm ſanctoꝝ: erecta in medio ipſa
ſalutari arbore crucis: in q̄ euāgelice fidei
vela ſuſpendens flante ſpūſancto ad por/
tū paradiſi ꝛ ſecuritatē quietis eterne de/
ducit. Hec ille. Egredienti hanc naueꝫ ꝑ
mortale nullū remediū ſupeſt niſi pn̄ia: q̄ ē
ſcda tabula poſt naufragiū: vt colligit de
pe. di. j. ca. multiplex. et ca. ſcda tabula. et
ca. ſup trib9. Comparat aūt pn̄ia tabule:
lꝫ ꝛ ipa ſit nauis: q: reſpectu innocentie ꝓ/
ſpere non ducit ad portū. Moralr iſta
nauis pn̄iam ſignificat: q̄ ad ſalutis portū
ducimur. In hanc q̄ ſequens chr̄m aſcen
derit: lꝫ quatiat tentatiōib9 mundi: carnis
ꝛ diaboli: tn̄ ꝑueniet tandem ad portū ſa/
lutis: ad quem ſine ipſa nullus poſt pctm̄
pōt attingere. Vnð eſt ſic arca noe: extra
quā nulli patuit ſalus tp̄e diluuij. In hoc
tn̄ eſt differentia ſm Chryſ. de lau. Pau.
q: in arca noe leo intrauit ꝛ leo exiuit: ſed
pn̄iam leo. i. ſuperbus ingreſſus mutat in
ouem. i. manſuetū. ꝛ ſic de alijs. Exiſtentē
ī hac naui exagitat mot9 magnus: cauſa/
ta ꝓcella tētationis ꝑmo a cauſa ſupiori. ſ.
ſtella. i. a deo ꝑmittente ad humiliatiōeꝫ
ꝛ ꝯſeruationeꝫ gr̄e. ꝛ ſcdo a cā inferiori. ſ.
fūdo marꝭ. i. aliq̄ tyrāno pſeq̄nte: ꝛ ꝓpria
iclinatione vel paſſione interi9 innata. Et
tertio a cā media. ſ. vēto. i. demone ſeuiē/
te. Quātū ad ſcdm lr̄alr ſciendū ē ꝙ ſicut
chr̄s ſtudioſe mouit mare: ita ſtudioſe ſb/
trahit ſolatiū pn̄tie ſue q̄dāmō. vñ dr: (Il
le ꝟo). ſ. chr̄s (dormiebat) Chryſ. Si em̄
eo vigilante facta fuiſſet tempeſtas: vl' nō
timuiſſent: vel nō rogaſſent: vl' neqꝫ ipſuꝫ
poſſe aliqd tale facere crederent. Hec ille
Dormiebat ḡ ꝑmo vt diſcipulos conſtitu
eret inter timorem et ſpem: ſm Chryſ. et
ſctm̄ Tho. ꝛ ſcdo ſm ſctm̄ Tho. vt oñde/
ret ſe veꝝ hoīem. Qñ em̄ volebat ꝓbare ſe
eſſe deum: faciebat aliqð humanitatis ſi
gnū: ne decrederet hūanitas. Sed tantū
ꝓualebat tempeſtas ꝙ coacti ſūt excitare
chriſtū. Orige. Tanto aūt metu diſcipuli

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

fuerūt ꝯterriti/ ⁊ pene animo alienati: vt
irruerēt in eū ⁊ nō modeſte ac lenit̄ ſugge-
rerēt/ ſ3 turbulēter ſuſcitarēt eū. vñ ſequit̄
(Et acceſſerūt ad eū ⁊ ſuſcitauer̄t eū/ dicē
tes: Dñe ſalua nos: perimus) O veraꝫs
diſcipuli ſaluatorē vobiſcū habetis: ⁊ ꝑicu
lū timetis. Vita vobiſcū eſt: ⁊ de morte
ſolliciti eſtis. S3 rñdeāt: Paruuli ſum9/
⁊ adhuc infirmi/ ideoq̄ timem9. vñ ſequit̄
(Et dicit eis ieſus: Quid timidi eſtis mo-
dice fidei?) quaſi dicat: Si potentē me ſu
per terrā cognouiſtis: q̄re nō creditis ꝙ i
mari potēs ſum? Et ſi mors irrueret/ nō-
ne eā debuiſtis ꝯſtātiſſime ſuſtinere? Qui
modicū credit/ arguet̄: q̄ nihil credit ꝯtē
net̄. Hec Orige. Sed quō iſti fuerūt mo
dice fidei/ q̄ dixerūt: ſalua nos? Ad h̄ dicit̄
ſm ſctm̄ Tho. ſup Matt. ꝙ ſi habuiſſent
magnā fidē: ipi potuiſſent imperare mari
Vel ſm eundē ⁊ Chryſ. quia nō credide
runt ꝙ dormiēs poſſet ſaluare. Vñ etiā
ſm eundē Chryſ. ꝓpter hoc chr̄s non fe-
cit hoc ſignū p̄ſentib9 turbis: ne accuſaren
tur diſcipuli modice fidei: ſed ſeorſum vo
luit eos arguere ⁊ emendare.

Allegorice hic ſm Hiero. ſignificat̄ ꝙ
eccl'ia fluctuāte chr̄s quieſcit ⁊ dormit: pa
tientiā noſtrā ⁊ impioꝝ pniam expectās:
vt dī Orige. Excitat̄ aūt ad ſuccurrendū
oratōis ſancte clamorib9 ſanctis paſtorib9
orantib9 ꝑ grege cōmiſſo.

Moraliter vō ſignificat̄ ꝙ exiſtētib9 no
bis in naui pnie ⁊ flante vento tētationū
ſubtrahit̄ nobis auxiliū diuinū: nō q̄dō vt
ſubmergamur: ſed vt timeam9 ſubmergi:
⁊ tūc debem9 chr̄m excitare clamorib9 cor
dis. Aug9. Excita chr̄m in corde tuo: vi-
gilet fides tua: tranq̄llet̄ ꝯſcia tua: ⁊ libe-
rabit̄ nauis tua. Hec ille. Sciendū eſt
tñ ꝙ chr̄s ſeu de9 alicubi ſemꝑ dormit: ſcʒ
in inferno: q2 damnatos ꝑpetue obliuiōi
tradidit/ nullo mō eos liberando. alicubi
vō ſꝑ vigilat. i. i celo: q2 oīme ſctōꝝ deſide
riū ſtatim q̄etat. alicubi vō q̄ñq3 dormit ⁊
q̄ñq3 vigilat: vt i vita p̄nti: vbi vigilat ſer
uos ſuos a tētatōib9 cuſtodiēdo. Pſ. Ec-
ce nō dormitabit neq3 ⁊c̄. Et dormit/ eos
tribulatiōib9 exponēdo. ideoq3 dicit idē ꝓ
pheta: Exurge quare obdormis dñe.

Quātū ad tertiū litteral'r ſciendū eſt ꝙ
chr̄s viſa oportunitate ꝑpetrādi miracu-
lū/ voluit oñdere potentiā ſuā: ideo ſequit̄
(Tūc ſurgēs imꝑauit ventis ⁊ mari) Te
peſtas ei ſeu inquietudo maris cauſat̄ vt
plurimū effectiue a vētis: material'r autē
ab aquis: ideo vtriſq3 imꝑauit. Et iſtō im
periū ſeu p̄ceptū nō fuit factū vocaliter ꝓ
pter ipa elemēta inſenſibilia: ſed ꝓpt̄ ipos
hoies aſtātes: vt. ſ. ꝑ hoc ꝑciperēt ꝙ eius
v̄tute ⁊ imperio q̄euit mare. (Et facta eſt
tranq̄llitas magna) . ſ. ſtatim ſm Chryſ.
Et in hoc apparuit miraculū: quia vt idē
dicit/ cū mare q̄etat̄ naturaliter: nō ſtatim
efficit̄ quietū (Porro hoies mirati ſūt di-
cētes) Iſti hoies ſm Orige. nō erāt diſci
puli ſed naute. Nā diſcipuli ꝓpter honorē
dñi nullibi appellant̄ hoies: ſ3 diſcipuli vl̄
apl'i. Si tñ vt ait Hiero. q̄s velit ꝯcēdere
eos fuiſſe diſcipl'os: Dicēdū eſt ꝙ recte di
cti ſūt hoies: q2 needū nouerāt potētiā ſal
uatoris (Qualis eſt hic.) Vt dicit Gloſa
Chryſ. ponit talē textum: Qualis eſt hic
hō? Somn9 eñ ⁊ figura monſtrabāt ho-
minē: ſ3 mare ⁊ tranq̄llitas deū arguebāt
Nō aūt vt ait Orige. interrogādo dicūt:
q̄lis eſt hic: ſ3 aſſerētes ꝙ talis ſit. (Quia
mare ⁊ venti obediūt ei)

Allegorice ſignificat̄ ꝙ nauis eccl'ie cō
turbat̄: ſ3 nō ſubmergit̄: ⁊ ceſſant vēti ꝑſe
cutionū ⁊ hereſum: chriſto deijciēte tyrā-
nos ⁊ hereticos: ⁊ ꝙ vſq3 in finē durābit.
De hoc vide dñica. x. poſt feſtū trinitatis

Moral'r ſignificat̄ ꝙ tētatis clamātib9
ad deū fit tranquillitas mentis. Tob. iij
Poſt tēpeſtatē tranq̄llū fac̄: ⁊ poſt fletū ⁊
lachrymas ꝯſolationē inducis. Eſt tñ no
tandū ꝙ Allegorice ſm Rab. iſta nauicula
ſignat crucē: quā chr̄s aſcendit. ⁊ facta eſt
turbatio in morte ei9: ſ3 ꝑ reſurrectiōem
excitat9/ hoc deſiderātib9 diſcipulis q̄eta
uit oia. Vñ cātat eccl'ia: Claro paſchali
gaudio/ ſol mūdo nitet radio: cū chr̄m iā
apl'i viſu cernūt corporeo.

Dñica q̄rta poſt octauas epi-pha. Text9 euang. Matt. ca. xiij

S Imile factū eſt regnū
celorū homini qui ſe-
minauit bonū ſemen
in agro ſuo. Cum aūt

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN